

Dünyanın Eğitim Gündemi

SAYI - 11

AFGANİSTAN: Korona virüs salgını sırasında Afgan çocukların hayatı¹

Dünyanın en fakir ülkelerinden biri olan Afganistan'ın zayıf ekonomisi, nüfusu için büyük zorluklar oluşturmaya devam ediyor. Afganistan'da yapılan bir ankette, ülke çapında yaklaşık 3 milyon çocuğun hayatta kalma mücadelesinde olduğu, 2 milyonunun inşaat ve madencilik faaliyetlerinde bulunduğu ve 5 milyondan fazlasının temel eğitim için okullara gidemediği tespit edildi.

UNICEF tarafından yayımlanan bir raporda, dünyada 1 milyardan fazla çocuğun temel haklardan yoksun olduğu; yoksulluk, yetersiz beslenme, istismara maruz kalma ve eğitime erişimeme gibi çeşitli zorluklarla karşılaşmaya devam ettiği ortaya çıktı. Ayrıca raporda her üç çocuktan birinin gecekondulu mahallelerinde (sıhhi hijyene erişimi olmayan) yaşadığı, her beş çocuktan birinin temiz içme suyu erişiminin olmadığı ve yedi çocuktan birinin sağlıklı koşullarda yaşadığı belirtiliyor. 2019 yılında UNICEF, savaşların devam ettiği dünyada yaklaşık 250 bin çocuğun asker veya işçi olarak hizmet verdiğini belirtti. Ayrıca, daha iyi bir gelecek için tüm dünyayı, meseleyi kolektif ve içtenlikle ele almaya çağırdı. Öte yandan Afganistan'ın Uluslararası İnsan Hakları Komisyonunun (IHRC) bir üyesi olmasına rağmen, komisyonun Afgan çocukların haklarını koruyamadığı söyleniyor. Afgan hükümet kanalları tarafından yürütülen "Uluslararası Çocuk Hakları Günü"nü kutlayan birkaç TV programı dışında IHRC dâhil hiçbir uluslararası kuruluşun Afgan çocukların yaşamlarını iyileştirmek için herhangi bir somut önlem almadığı ifade ediliyor.

COVID-19 salgınının Afgan halkının sıkıntılarını daha da artırdığı söyleniyor. Afganistan Halk Sağlığı Bakanlığı, 1200'den fazla kişinin COVID-19 salgınından öldüğünü ve ülkede 37.000'den fazla kişinin enfekte olduğunu yayımladı. UNICEF verileri, 7,3 milyondan fazla Afgan çocuğun COVID-19 salgını ve hızlanan yayılımın ardından ciddi bir açlıkla karşı karşıya kalma riski altında olduğunu gösteriyor. Böylesine zor bir zamanda, insanların acılarını hafifletmek için uygun önlemleri almanın hükümetin ve uluslararası toplumun görevi olduğu vurgulanıyor.

ARNAVUTLUK: COVID-19'dan korunmak için sınıflarda yapılan düzenlemeler nasıl uygulanacaktır?²

Arnavutluk Sağlık Bakanlığı tarafından 2020-2021 yeni eğitim-öğretim yılı başlangıcı için bir kılavuz yayımlanmıştır. Bu kılavuzda, hangi

kuralların ve önlemlerin izleneceğini açıkça belirtilmiştir. Kılavuza göre, okul kapısının girişinden başlayarak öğrenciler 1,5 metre sosyal mesafe kuralına riayet edecek, daha sonra öğrencilerin vücut sıcaklığı ölçülecek ve elleri dezenfekte edilecek, mümkünse ayrıca ayaklarını dezenfekte etmek için bir küvet kullanılacaktır. Söz konusu kılavuzun açıklanmasının ardından Gazeteci Kristi Gongo, salgın zamanında eğitim sürecini başlatmak için beklenen senaryoların neler olabileceğini açıklamıştır. Gongo'ya göre, öğrenciler günde üç kez olmak üzere vardiyalı gruplar hâlinde ders görecektir ve derslerin süresi 45 dakikadan az olacak. Bir grup yüz yüze eğitim alırken diğer grup online eğitim alacak, bu süreç gün içinde dönüşümlü olarak devam edecek. İkinci bir senaryo olarak da öğrencilerin bir hafta sınıfta, bir hafta online eğitim alacağı belirtiliyor.

BOSNA HERSEK: Sırp Cumhuriyeti'nde bütün okullar dezenfekte edilecek, 15 kişilik öğrenci grubundan biri hastalanırsa herkes karantinaya alınacak³

Sırp Cumhuriyeti'nde okulların 14 Eylül'de başlayacağı açıklandı. Bu kapsamda yapılan açıklamada öğrencilerin sıraları arasında en az 1,5 metre mesafe olması, hem öğretmen hem de öğrencilerin ders dâhil her ortamda maske takması gerektiği bildirildi. Öğrencilerden birinin COVID-19 semptomları göstermesi hâlinde, okul doktorunun derhal haberdar edileceği ve daha sonra bu sorunları yaşayan vakalarla yerel birimlerin ilgilenileceği ifade edildi. Öte yandan, bir sınıfta 30 veya daha fazla öğrenci olması durumunda bu önlemlerin nasıl uygulanabileceği ise tartışılıyor.

FRANSA: Okulların açılmasından önceki son durak "Açık Okul"⁴

"Açık Okullar" Haziran ayı başlarında ilan edilen "öğrenim tatilleri" planının üçüncüsüdür. "Açık Okul" programı, okul yılının başlangıcı yaklaşırken okulu bırakma riski olduğu düşünülen çocuklara okulda eğlenceli bir eğitim vermek üzere tasarlanan bir sistemdir. "Açık Okullar", Temmuz ayının ilk ve Ağustos ayının son yarısında çocuklara eğitim vermek üzere planlanmıştır. Bu eğitim sisteminde karma bir formül amaçlanmıştır. Açık okullar, sabahları çocukların vakitlerini öğretmenleriyle geçirip öğleden sonralarını eğlence merkezleri veya şehre bağlı yerel derneklere ziyaretler, kültürel ve sportif faaliyetler gerçekleştirmeleri temeline dayanmaktadır. Birkaç yıldır mevcut olan bu sistemde eğitim alan öğrenci sayısı 2020 yılında arttı. Millî Eğitim Bakanı, 21 Ağustos

Dünyanın Eğitim Gündemi

SAYI - 11

itibarıyla toplamda en az 300.000 çocuğun bu planlamadan yararlandığını ve önümüzdeki günlerde rakamların muhtemelen daha da artmasının beklendiğini ifade etti.

KANADA: Engelli öğrencilerin senelerdir istediği öğretim şeklinin mümkün olduğunu anlamamız için bir pandemi gerekti⁵

Kanada'da üniversitelerin Mart ayında COVID -19 pandemisine karşı uzaktan eğitime geçtiğinde engelli öğrencilerin senelerdir istediği şeylere karşı bir yöneliş gerçekleşti: engelli dostu mekânlara ve destek. York Üniversitesinde bilgisayar bilimlerinde üçüncü sınıf öğrencisi olan Arnab Hossain HuffPost Kanada'ya verdiği röportajda, salgından dolayı bazı üniversitelerin hem uzaktan eğitim hem de sınıf içi eğitim verebileceğini göstermiş olduğunu ve bu durumun gelecekte birçok kapı açabileceğini dile getiriyor. Completely Inclusive'in kurucusu Kelly Johnson ise uzaktan eğitim birçok insan için güzel bir geçiş olsa da bazı işyerlerinin ve kurumların engelli insanların senelerdir talep edip de ulaşamadığı olanaklara bir anda geçiş yapmış olmasının can sıkıcı olduğunu söyledi. Bu durumun aslında bazı şirketlerin ve okulların engelli öğrencilere yardımcı olmak istemediği gerçeğinin bir anda yüzünüze vurulması gibi olduğunu belirtti.

Engelli Öğrenciler Ulusal Eğitim Derneği ve Kanadalı araştırmacılardan oluşan bir ekibin 2018'de yayımladığı bir rapora göre, yükseköğretimde engelli öğrencilerin erişilebilirliğini iyileştirme konusunda iyi niyetli çaba gösterilse de bu çabalar teknolojik gelişmelerin gerisinde kalıyor. Rapora göre, engelli öğrenci sayısı son 30 yılda olağanüstü düzeyde arttı. Ayrıca raporda; öğrenme güçlüğü çeken, ruh sağlığı sorunları yaşayan, kronik tıbbi durumları olan ve sonradan edinilen beyin hasarları ya da otizm spektrum bozukluğu olan öğrenci sayısında artış olurken fiziksel ya da duyuşsal engeli olan öğrenci sayısının nispeten sabit kaldığı görülüyor. İşitme engellilere yardımcı olan Lisnen adlı yapay zekâ firmasının kurucusu Eyra Abraham, öğretmenlerin öğrencilerle konuşarak ihtiyaçlarını saptamalarının önemli olduğunu çünkü her bir engelli öğrencinin ihtiyacının farklı olduğunu belirtiyor. Abraham, işitme engelli öğrencilerin uzaktan eğitimde karşılaştığı birçok sorun olduğunu, Zoom gibi video programlarının alt yazı özelliği olmadığına değiniyor. Abraham bazı öğrencilerin bu sorunu çözebilmek için arkadaşlarıyla yaptıkları görüntülü konuşmalarda telefonlarına kurdukları dikte programları kullandıklarını söylüyor.

Johnson; her bir öğretmenin ders içeriğini erişilebilir hâle getirmeye çalışması yerine, neredeyse bütün yükseköğretim kurumlarında yer alan engelli ofislerinin bu sorumluluğu alması gerektiğini düşünüyor. Öğretmenler ders içeriklerini engelli ofislerine teslim edebilir, bu ofisler de içerik öğretmene geri gönderilmeden önce uygulanabilirliğini test etmek için engelli öğrencileri işe alabilir.

Bu imkânların pandemiden sonra da devam etmesini istiyorsak okulların öncelikle erişilebilir okul modelindeki değeri görmesi gerektiğini ve öğretmenlerin de derslerini daha

erişilebilir yapmak için desteklenmesi gerektiğini açıklamalarına ekliyor. Engelli erişilebilirliği konusunda eğitim gören Winnipeg Üniversitesi yardımcı doçenti Katherine Breward, üniversitelerin engelli öğrencilerin deneyimlerini daha iyi anlayabilmek için bilinçli anketler yapmaları gerektiğinin altını çiziyor.

KAZAKİSTAN: Kazakistan'da mesleki ve teknik eğitim çalışması⁶

Kazakistan'da 1 Eylül'den itibaren üniversiteye giriş sınavından geçemeyen 20.000 öğrencinin, ücretsiz teknik ve mesleki eğitime alınacağı açıklandı. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yetkilileri söz konusu çalışmayla ilgili listelerin nasıl oluşturulacağını, adayları hangi meslek dalına göre eğitilecekleri ve eğitimden sonra ne gibi fırsatlara sahip olacakları konusunda açıklama yaptı. 2017 yılından beri devam eden bu program; genel olarak 9-11. sınıf öğrencileri, üniversiteyi kazanamayanlar, mesleki eğitimi olmayanlar, iş arayanlar ve düşük gelirlili ailelerin çocukları ile diğer engelli grubundaki kişiler dâhil olmak üzere işsiz gençler için geliştirilmişti. Program, Kazakistan Cumhuriyeti Eğitim ve Bilim Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Bu yıl programa 21 binden fazla kişinin katılımı bekleniyor. 13 Ağustos'tan itibaren 13.300 kişiden başvuru alındığı belirtiliyor. Bu program kapsamında hizmet verecek eğitim kurumları bölge valilikleri tarafından belirleniyor. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının açıklamalarına göre, bu kapsamda yapılan eğitimin % 40'ı teori ve % 60'ı pratik örgün öğretim şeklinde gerçekleşiyor. İkili eğitim için eğitim kurumları büyük işletmelerle anlaşmalar yapıyor. İşletmeciler ise eğitime katılanlara istihdam sağlayarak eğitim alan kişilere şirketlerinden bir rehber belirliyorlar. Genel olarak teknik ve mesleki eğitim süreci 3 yıl sürüyor. Bu eğitimi alan öğrencilere gün içerisinde bir öğün sıcak yemek, yol parası ve 21.787 tenge burs tahsis ediliyor. Bu program kapsamında geliştirilen mesleki ve teknik eğitimin başka eğitimlerden farkı; ücretsiz olması, ikili bir eğitim modelinin kullanılması ve programın tüm katılımcılarına burs tahsis edilmesi olarak açıklanıyor. Ayrıca, yetkililerce yapılan açıklamalarda

programın tüm mezunlarının istihdam edileceği ve mezunların 500.000 Tenge üzerinde olan iş fikirlerinin uygulanması için devlet hibesi alabileceği ifade ediliyor.

UKRAYNA: Ukrayna Cumhurbaşkanı Zelenskiy, "Okullarda birinci ders, COVID-19 ile ilgili olmalı."

Ukrayna Cumhurbaşkanı Volodimir Zelenskiy; okullarda bu yılın ilk dersinde korona virüsün yayılmasına karşı alınabilecek önlemler, koruma ve güvenlik tedbirlerine odaklanılması gerektiğini söyledi. Cumhurbaşkanı Zelenskiy, Ukrayna'nın güney kısmındaki Herson kentine ziyareti sırasında yaptığı açıklamada, "Bugün bu konuda Başbakan ile konuştuk. Bu yıl okullarda ilk dersin konusunun COVID-19 olması gerektiğini düşünüyoruz. Çocuklar kendilerini nasıl korumaları gerektiğini anlamalıdır." ifadeleri kullandı.

LÜBNAN: Lübnan okullarının Eylül sonunda yeniden açılması muhtemel⁸

Eğitim ve Yüksek Öğretim Bakanı Tarek Majzoub, Lübnan'da okulların Eylül ayının son haftasında yeniden açılmasının muhtemel olduğunu söyledi. Majzoub, "Karma eğitim benimsenecek ve koşullar kötüleşirse uzaktan eğitime geri döneceğiz" dedi. Ancak uzaktan eğitim için gerekli olan lojistik ekipmanın eksikliği, ailelerin ve öğrencilerin kaygılarının artmasına sebep oluyor. Bu ayın başlarında Beyrut Limanı'nda meydana gelen büyük patlama başkentteki birçok okulu yıktı. Millî Eğitim Bakanlığı istatistiklerine göre Beyrut ve çevresinde 92 devlet okulu, 67 özel okul ve 20 kamu meslek enstitüsü patlama esnasında yıkıldı veya hasar gördü. Lübnan'daki okullar, geçen yıla ait telafi dersleri üzerinde çalışıyor. Lübnan Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Danışmanlık Müdürü Hilda El Khoury'nin Arab News'e verdiği demeçte, korona virüse yönelik önleyici tedbirler ve prosedürlerin takibi komitesinin 18 Ağustos'ta bir araya gelerek Eylül ayının sonundan itibaren karma eğitime geçilmesini önerdiğini ancak virüsün tekrar yaygınlaşması durumunda okulların uzaktan eğitime döneceğini belirtti. Ayrıca Khoury, okulların karma eğitime geçmesi durumunda okul kapasitelerinin %50'yi geçmeyeceğini vurguladı.

BELARUS: Belarus Eğitim Bakanlığı, eğitim yılının yeni dönemde nasıl düzenleneceğini açıkladı⁹

Belarus Eğitim Bakanlığı, ülkede 1 Eylül'den itibaren eğitim yılının nasıl düzenleneceğini açıkladı. Öğrenciler 1 Eylül'den itibaren

standart formatta eğitim görecektir. Bununla birlikte, gerekli olması durumunda eğitim kurumları uzaktan eğitime geçmeye hazır. TUT. BY haber ajansına konuşan Belarus Cumhuriyeti Eğitim Bakanlığı Mesleki Eğitim Genel Müdürlüğü Başkanı Sergey Kasperoviç, "Şimdilik okullarda yeni eğitim yılına her yıl olduğu gibi başlamayı planlıyoruz. Dersler sınıflarda düzenlenecek. Eğitim Bakanlığı Sağlık Bakanlığı ile irtibatla. Eğer gerekirse Bakanlığımız hızlı bir şekilde tıp çalışanlarının tavsiyelerini yerine getirecek" ifadelerini kullandı.

AMERİKA: Uzaktan eğitimde yaptığınız şu 3 hataya dikkat¹⁰

Uzaktan eğitim sürecinde yaşanan sıkıntıların ciddi bir kısmının öğretmenlerin tüm müfredatı çevrim içi şekilde aktarmaları için sınırlı vakitlerinin olmasından ve sadece çok az bir kısmının acil durumda verilecek uzaktan eğitimin ne olduğu konusunda eğitilmiş olmalarından kaynaklandığı düşünülüyor. Bu kapsamda sıklıkla yapılan hatalar ve çözüm önerileri şöyle belirtiliyor:

Hata 1: Pasif ekran süresi

Teknolojiye uyum sağlamak için atılan ilk adım, indirilecek uygulamaların listesini yapmaktır. Bu yaklaşımın gözden geçirilmesi gerektiği belirtiliyor. Hangi teknolojik araçların amacımıza ulaşmamıza yardım edeceğinden önce ne başarmaya çalıştığımızı incelememiz gerekir, dendi. Uzaktan öğrenmenin sadece çocukları meşgul tutmak ve beyinlerini akademik içerikle doldurmak olmadığı belirtildi. Uzaktan öğrenmenin; üretken sohbetleri, eleştirel düşünce ve problem çözme desteklemesi gerektiği de ifade edildi.

Hata 2: Diyalog ve konuşma için çok az süre

Uzaktan eğitimde karşılıklı diyalog kurarken çok az süre ayrıldığından yakınıyor ve sınıfta olduğu gibi uzaktan eğitimde de öğrencilerin bir görevi yerine getirmek için ekranları veya öğretmeniyle çalışabileceği uygulamaların planlanabileceği dile getiriliyor.

Hata 3: İşi tamamlamayı, öğrenmeyi karıştırmak

Alıştırma çözümlerini ve soruları cevaplamadan, öğrenme olmadığından ve velilerin uzaktan eğitimin sürekli alıştırma çözümlerine dönüşmesinden şikâyet ettiklerinden bahsediliyor. Bu krizin, yenilik için bir imkân olarak görülmesi gerektiği ve mevzu bahis hataların telafi edilmesi için çalışılması gerektiği vurgulanıyor.

KAYNAKÇA

- 1- <https://www.khaama.com/lives-of-afghan-children-during-corona-pandemic-797987/>
- 2- <https://top-channel.tv/2020/08/24/me-distance-ne-klasa-si-do-te-zbatohet-rregullorja-anti-covid/>
- 3- <https://avaz.balvijesti/bih/589241/sve-skole-u-rs-ce-biti-dezinficirane-ako-se-neko-zarazi-svih-15-daka-iz-grupe-ide-u-izolaciju>
- 4- https://www.lemonde.fr/societe/article/2020/08/24/l-ecole-ouverte-dernier-arret-avant-la-rentree_6049759_3224.html
- 5- https://www.huffingtonpost.ca/entry/covid-student-disability_ca_5f3ad4cfc5b670ab17ae9538
- 6- https://www.inform.kz/kz/ubt-tapsyrmagandardy-tegin-okytu-kanday-mumkindikter-men-artykshylyktar-bar_a3685557
- 7- <http://osvita.ua/school/759471>
- 8- <https://www.arabnews.com/node/1723551/middle-east>
- 9- <https://news.tut.by/society/697842.html>
- 10- <https://www.edsurge.com/news/2020-08-27-watch-out-for-these-3-mistakes-you-re-making-during-distance-teaching>

